

doktor som alltid sätter den noggranna anamnesen och engagerade undersökningen framför dogmatisk tilltro till urodynamikens kurvor. Med praktisk insikt om minskade resurser medger han att urodynamisk undersökning vid inkontinens kan begränsas till de patienter där operation övervägs samt till alla patienter där neurologisk bakomliggande sjukdom misstänks.

Nya rön som kritiskt granskar prostatasjukdomens tidigare något lättvindiga diagnos är väl belysta. Flödesmätning och resturinbestämning anser han vara obiligatoriska undersökningar vid symtom från blåsan hos män, medan utförligare uroynamisk undersökning i första hand rekommenderas till yngre patienter med misstänkt obstruktion och för patienter som, trots att deras urinflöde visar sig vara bra, har obstruktiva besvär.

Små barns bekymmer vid trängningar skildras ömsint och förstående. Vem håller inte, efter att ha läst boken, utkik efter småflickor som hastigt sätter sig på huk eller smågylttar som trycker samman preputiet? Videourodynamiska undersökningar, vars värde alltid prisas i amerikansk litteratur, anser Abrams att man oftast kan undvara. Vid påvisande av blåshals- eller detrusorsfinkterdyssynergi vid neurologisk blåsrubbning har videourodynamisk metodik emellertid en plats.

Rekommenderas för urologer och gynekologer

Boken har inga falldiskussioner men är lättläst och mycket klart uppställd och rekommenderas för urologer och gynekologer. •

Omfattande lärobok i andrologi

E Nieschlag, H M Behre (eds). **Andrology. Male reproductive health and dysfunction.** 437 sidor. Berlin, Heidelberg, New York: Springer Verlag, 1997. ISBN 3-540-61616-0.

Recensent: Åke Pousette, universitetslektor, överläkare, enheten för klinisk kemi, Huddinge sjukhus, och reproduktionsmedicinska centret, Karolinska sjukhuset.

Detta är en mycket omfattande och välskriven lärobok i andrologi, som på 437 tättskrivna sidor och med 158, i de flesta fall, välgjorda illustrationer på ett genomarbetat och grundligt sätt går igenom andrologins olika områden. I vissa fall, bl a inom reproduktionsmedicinen, omfattar beskrivningen även närliggande områden.

I det inledande kapitlet beskrivs ämnesområdet andrologi, klassificeringen av andrologiska sjukdomar, deras förekomst och utbredning. Man beskriver även på traditionellt sätt den för den humana andrologin relevanta anatomin och fysiologin.

I följande kapitel beskrivs hur utredning och diagnos bör göras vid misstänkta andrologiska sjukdomar, varefter sjukdomar i hypotalamus, hypofys, testiklar, accessoriska könskörtlar och androgena målorgan beskrivs i enskilda kapitel.

Enskilda kapitel har även ägnats åt androgen underfunktion vid andra sjukdomar, toxisk påverkan på de specifikt manliga organen, substitutionsbehandling med androgener, behandling av manlig infertilitet, behandling med olika metoder vid assisterad befruktning, frysförvaring av spermier, manlig kontrception, specifikt manliga förändringar vid åldrandet och etiska aspekter inom reproduktionsmedicin.

Första engelska läroboken i ämnet

Boken är skriven av professor Eberhard Nieschlag och medarbetare från Münster. Denna grupp är speciellt känd för sina omfattande och väl genomförda kliniskt andrologiska undersökningar och dess ledande roll i samband med andrologins utveckling i Europa. Boken är den första engelska läroboken i andrologi och mycket mer omfattande än motsvarande svenska lärobok »Andrologi», Liber förlag, 1994. Eftersom boken generellt är välskriven och på grund av författargruppens ledande ställning, är jag övertygad om att denna lärobok kommer att bli den europeiska andrologins rättesnöre.

Boken speglar denna grupps syn på vad andrologin omfattar och på hur utredning och behandling bör ske. Detta överensstämmer i stora delar, men inte helt, med det sätt som vi arbetar på. Generellt sett beskrivs utredningarna mycket omfattande medan behandlingarna ges mindre utrymme.

Vissa områden behandlas mycket utförligt medan andra som vi tycker är

viktiga, exempelvis infektioner i manliga genitalia, behandlas mycket kortfattat. Vid beskrivningen av flera områden sker en flytande övergång från det som vi anser klarlagt till vad som är hypoteser utan att det klart framgår vad som är vad.

Då jag fick denna bok försökte jag direkt använda den som klinisk uppslagsbok, men fann att man måste känna den väl för att på detta sätt ha nytta av den.

Jag tycker att denna bok är utmärkt som en omfattande lärobok och uppslagsbok i andrologi. Den kan säkert bli till stor nytta för den som har många patienter med andrologiska sjukdomar. Boken är välskriven, och det är mycket glädjande att vi äntligen fått en engelskspråkig lärobok i andrologi. •

Rättelse

Professor Lars Beckman har felaktigt blivit kallad Lars Backman i sin recension i LT 4/98 på sidan 321 samt på innehållssidan. Vi ber om ursäkt för detta.

Bokanmälningar i Läkartidningen – syfte och urval

Syftet med Läkartidningens bokanmälningar är att läsarna skall få ett välgrundat omdöme om ny litteratur som intresserar en medicinskt kunnig läsekrets. Böcker som är av intresse för många läkare eller som är pionjärverk på områden i snabb förnyelse prioriteras.

Bokspalterna är inte rätt plats för personlig polemik mot bokförfattarens åsikter – debattinlägg om böcker placeras på debattplats.

För att avgöra om en bok är värd att skaffa eller läsa behöver läsarna besked om t ex

– vetenskaplig kvalitet, aktualitet och praktisk användbarhet i svensk miljö (i arbetet på klinik eller vårdcentral, som uppslagsverk, för grund-, vidare- och efterutbildning);

– hur väl boken uppfyller målgruppernas behov, även pedagogiskt;

– bokens värde i förhållande till andra i Sverige spridda (eller helt nya) arbeten i samma ämne.

Läkartidningens redaktion väljer böcker för anmälan samt recensenter, men vi välkomnar förslag om utländska böcker som bör anmälas därför att de är av stort intresse för vår breda läsekrets.

Skriv inte anmälan spontant utan att du fått klarsignal från bokredaktionen. Risken för dubbelarbete är annars stor.